

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.550/2011/6. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a fellebbezési eljárásban **dr. K. A.** ügyvéd, pártfogó ügyvéd (cím) által képviselt felperes neve (cím) felperesnek az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala (cím, ügyintéző: **dr. F. M.**) által képviselt Békés-Megyei Bíróság (cím) I. rendű, a perben személyesen eljáró II. rendű alperes neve (cím) II. rendű, az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala (cím, ügyintéző: **dr. F. M.**) által képviselt Bács-Kiskun Megyei Bíróság (cím) III. rendű és a Csongrád Megyei Bíróság (cím) IV. rendű, valamint a **dr. L. B.** ügyész által képviselt Legfőbb Ügyészség (cím) VIII. rendű alperesek ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 9.P.21.463/2009/75. számú ítélete ellen a felperes által 88. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A felperest képviselő pártfogó ügyvédi díját az állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes a keresetében kártérítés címén az I. rendű alperest 2 000 000 forint és annak 2009. március 16-ától a kifizetés napjáig számított törvényes kamata, a II. rendű alperest 1 000 000 forint és annak 2009. március 16-ától a kifizetés napjáig számított törvényes kamata, a III. rendű alperest 21 000 000 forint és annak 2009. március 16-ától a kifizetés napjáig számított törvényes kamata, a IV. rendű alperest 500 000 000 forint és annak 2008. november 1-jétől a kifizetés napjáig számított törvényes kamata, a VIII. rendű alperest pedig 1 000 000 forint megfizetésére kérte kötelezni.

Az I. rendű alperes kártérítési felelősségét arra alapította, hogy a 2008. augusztus 27-én kelt 6.K.23.135/2008/4. számú ítéletében törvényt sértve, bizonyíték nélkül utasította el a felperes keresetét. Az ítéleti döntést csak feltételezésekre alapította, az számára értelmetlen és értelmezhetetlen. Az I. rendű alperes a törvényt megsértve megakadályozta

a felperes bíróság előtt történő igényérvényesítését azzal, hogy törvénysértően nem adott helyt a Sz. Megyei Jogú Város Önkormányzatának 12/2008.(II.15.) Kgy. számú, a felperesnek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó, 2007. július hónapra esedékes pénzbeli ellátás megállapítása iránti kérelmét jogerősen elutasító határozatot támadó keresetének, és emiatt a felperes gyermekeinek lehetősége a nyaralást és beiskolázást illetően csorbultak.

További 1 000 000 forint kár megtérítésére azért kérte kötelezni az I. rendű alperest, mert a felperesnek a 2008. december 1-én iktatott keresetlevelén nem tüntette fel, hogy a beadvány milyen körülmények között érkezett a bíróságra, nem tüntette fel továbbá a beadványnak és a mellékleteinek példányszámát sem, ezzel a saját ügyvitelére vonatkozó szabályokat megsértette és megnehezítette a felperes igényének érvényesítését, hiszen a szükséges feljegyzések hiánya miatt ezen adatokat „bizonyítani nem tudta”.

A II. rendű alperes, mint az előbbi perben a felperest képviselő pártfogó ügyvéd az ügyvédi hivatás etikai szabályainak megsértésével okozott kárt a felperesnek akkor, amikor a megbízási jogviszony létrejöttét követően a felperes azon utasításának, hogy az ügyben való felkészülése érdekében a bíróságnál tekintse meg az iratokat, késedelmesen tett eleget, és ennek következtében állt elő az a helyzet, hogy az ügyben tartott egyetlen tárgyalás időpontjáról a II. rendű alperes nem szerzett tudomást, azon emiatt nem is vett részt, továbbá mulasztása kimentésére igazolási kérelmet nem terjesztett elő, és ezzel megfosztotta a felperest attól, hogy a perbeli jogait érvényesítse.

A III. rendű alperes kártérítési felelősségét arra alapította, hogy a 16.P.20.017/2009. szám alatt folyamatban lévő ügyben a felperes keresetlevelének érkeztetésekor szintén nem tüntette fel azt, hogy a beadvány milyen körülmények között érkezett a bíróságra, nem tüntette fel továbbá a beadványnak és mellékleteinek példányszámát sem, ezzel megnehezítette a felperes igényérvényesítését, mivel a szükséges feljegyzések hiánya miatt e tényeket „nem tudja bizonyítani”.

Ezen túlmenően a III. rendű alperes az előtte 16.P.20.050/2008. szám alatt folyamatban volt perben nem igazolta illetékességét és hatáskörét, holott a Pp. határozatok közlésére vonatkozó szabályai alapján kötelessége lett volna a felperessel közölni a kijelölésére vonatkozó határozatot. A közlés nem pótolható azzal, hogy csak az ügyet lezáró határozat indokolásában tért ki arra, hogy kijelölt bíróságként jár el. A III. rendű alperes mulasztása miatt a felperes hosszú ideig nem tudhatta azt, hogy ügyében melyik bíróság fog eljárni, és a III. rendű alperestől kapott iratok esetében sem tudta mire alapítani a III. rendű alperes hatáskörét és illetékességét. Az eljárás során továbbá a III. rendű alperes, annak ellenére, hogy végzése ezt tartalmazta, csupán felhívta a felperest a személyes költségmentesség engedélyezéséhez szükséges nyomtatványok kitöltésére, de a nyomtatványt nem küldte meg, emellett fenyegető stílusban hívta fel a felperes figyelmét a mulasztás jogkövetkezményeire, megnehezítve ezzel a nehéz körülmények között élő, munkahelyét elvesztő, súlyos rokkant felperes igényérvényesítését.

A IV. rendű alperes azzal okozott kárt az alperesnek, hogy az 1997. február 25-én kelt 2.Mf.22.035/1996/3. számú, az elé vitt bizonyítékok körén túlterjeszkedő ítéletével

jogellenesen utasította el a felperesnek a Sz. Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Fegyelmi Tanácsa által meghozott, a felperest hivatalvesztés fegyelmi büntetéssel sújtó határozatának felülvizsgálatára irányuló keresetét. Ezzel a IV. rendű alperes a közismert, köztiszteletnek örvendő, nyolc gyermeket nevelő, közfeladatot ellátó köztisztviselő felperest minősíthetetlen módon megrágalmazta, és a becsületébe gázolt. Az erkölcsileg és morálisan is elítélendő jogerős ítéletből eredő nélkülözés és megaláztatás közvetlen következményeként a felperes megbetegedett, és maradandó egészségkárosodást szenvedett el.

A Sz.-i Városi Ügyészség kártérítési felelősségéért helytállni köteles VIII. rendű alperes esetében jogellenes magatartásként jelölte meg, hogy a Sz-i Városi Ügyészség a 2008. szeptember 25-én a II. rendű alperes ellen előterjesztett büntető feljelentését érdemi vizsgálat nélkül a B. Ügyvédi Kamarához továbbította kivizsgálás céljából, a feljelentés kérdésében így nem foglalt állást, és emiatt megfosztotta a felperest a jogorvoslat lehetőségétől.

A VIII. rendű alperest egyébként a felperes a 12. sorszámu, 2009. június 25-én iktatott beadványában vonta perbe, amelyben a VIII. rendű alperesen kívül kiterjesztette a keresetét **dr. J. I-ra**, **dr. B. J-ra** és **dr. G. L-ra**, majd a későbbiek folyamán a M. Ü. K.-át is perbe vonta, állítva, hogy nevezettek hivatali helyzetükkal visszaélve, törvényt sértve adat- és iratellenesen tagadták meg a II. rendű alperes ellen kezdeményezett előzetes vizsgálatot.

Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság beszerezte az I. rendű, valamint a IV. rendű alperesnél folyamatban volt, a keresetben hivatkozott számú perek iratait, ezt követően 73. sorszám alatt hozott végzésében az V. rendű **dr. J. I.**, VI. rendű **dr. B. J.**, VII. rendű **dr. G. L.** és IX. rendű M. Ü. K. alperesekkel szemben előterjesztett kereset tárgyában a Pp. 149. §-ának (1) bekezdésére hivatkozással elrendelte az elkülönítve történő tárgyalást, ugyanakkor a végzést követően adott utasításából megállapíthatóan valójában az V-VII. rendű, illetve a IX. rendű alperesek ellen előterjesztett kereseti kérelmet önálló keresetnek tekintve, azt kezdőiratként külön számra rendelte iktatni.

Az ezt követően a felek előadása, illetve a csatolt iratok alapján meghozott ítéletében a felperes keresetét elutasította, és kötelezte őt az I., III. és IV. rendű, valamint a VIII. rendű alperes javára perköltség megfizetésére.

Mindenekelőtt rámutatott arra, hogy a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdésében szabályozott kártérítő felelősség megállapításának - a Ptk. 349. §-ának (1) és (3) bekezdésében foglalt rendelkezés szerint bírósági és ügyészségi jogkörben között kárért való felelősség esetében is - egyik lényeges feltétele a jogellenesség.

Az I. rendű alperes esetében az elsőfokú bíróság jogellenes eljárást nem állapított meg. Utalt arra, hogy az egységes bírói gyakorlat szerint a jogalkalmazó szerv kártérítő felelősségét csak a kirívóan súlyos jogalkalmazási és jogértelmezési tévedés alapozza meg,

és elsősorban csak abban az esetben, ha a tényállás megállapítása és a döntés nem mérlegelés eredménye.

Az I. rendű alperes azonban az előtte K.23.135/2008. szám alatt folyamatban volt ügyben meghozott ítéletében felhívta azokat a jogszabályi rendelkezéseket, amelyre az ítéletet alapította, és részletesen megindokolta azt, hogy a per alperesének a közigazgatási határozatát miért találta törvényesnek és megalapozottnak.

Megállapította továbbá az elsőfokú bíróság, hogy abban a perben az I. rendű alperest a Fővárosi Ítéltábla jelölte ki az eljárás lefolytatására. A kijelölést tartalmazó végzésen pedig megtalálható az I. rendű alperes érkeztető bélyegzője, és azt is feltüntették, hogy a kijelölés mint eljárást megindító beadvány hány példányban érkezett.

A jogellenesség hiányán túl azonban az elsőfokú bíróság utalt arra is, hogy a felperes ez utóbbi károkozó magatartás esetében azt sem bizonyította, hogy őt azzal összefüggésben kár érte volna.

A II. rendű alperessel szemben érvényesített igényt azért találta megalapozatlannak, mert - felhíva az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. tv., valamint az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól szóló 8/1999.(III.22.) MÜK Szabályzat rendelkezéseit - a felperes nem bizonyította azt, hogy a II. rendű alperes a reá irányító jogszabályi rendelkezéseket, illetve etikai normákat megsértette volna.

Megállapította, hogy a II. rendű alperes 2008-ban augusztus 25-ig évi rendes szabadságát töltötte, ezért csak 2008. augusztus 25-én, a munkába állásakor került abba a helyzetbe, hogy a felperes által ajánlott levélként megküldött iratanyagot, amelyben 3 példány 2008. július 30-i dátumozással ellátott ügyvédi meghatalmazás, 1 példány határozat és 3 példány I.rendű alperes neve címzett bejelentés volt, megismerje. Ezt követően ugyan haladéktalanul felvette a felperessel a kapcsolatot, azonban a felperes a nála lévő, az üggyel kapcsolatos iratok másolatát kérésre sem küldte meg neki. Arról pedig, hogy időközben a bíróság tárgyalást tartott és ítéletet hozott, a II. rendű alperes már csak az után értesült, hogy a meghatalmazást a bírósághoz benyújtotta. A jogerős ítélet kézbesítését követően szintén felvette a kapcsolatot a felperessel, és közölte vele, hogy az iratok áttanulmányozása után arra a következtetésre jutott, hogy a bíróság ítélete megalapozott, a felülvizsgálati kérelem eredménye ennél fogva kétséges, és várta erre vonatkozóan a felperes további utasítását. A felperes azonban a II. rendű alperes megkeresésére nem reagált.

E tényekből az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes és a II. rendű alperes között a jogerős ítélet meghozatalát megelőzően nem jött létre megbízási szerződés, így a II. rendű alperes eljárása jogszabályt nem sértett, a megbízási létrejöttét követően pedig a további eljárásra utasítást a felperestől nem kapott.

A III., IV. és VIII. rendű alperesekkel szemben előterjesztett keresetet szintén részben a jogellenesség, részben pedig a kár bizonyítottsága hiányában utasította el.

Megállapította, hogy a III. rendű alperes előtt 16.P.20.017/2009. szám alatt folyamatban volt ügyben a kereseti kérelmet a felperes eredetileg a I.rendű alperes neve előtt terjesztette elő, és az kijelölés folytán került a III. rendű alpereshez. A I.rendű alperes neve benyújtott keresetlevél érkezettő bélyegzőjén valóban nem tüntették fel a példányszámot, ezzel összefüggésben azonban a felperest hátrány nem érthette.

A III. rendű alperes előtt folyamatban volt két másik ügyben a III. rendű alperes a Sz-i Ítéltábla kijelölő határozata alapján járt el, és lényegében mindkét ügyben azért, mert a perre illetékességgel és hatáskörrel rendelkező bíróság előtt megindult perekben a felperes perbe vonta az eljáró bíróságot.

A VIII. rendű alperes kártérítési felelősségét az elsőfokú bíróság azért nem találta megállapíthatónak, mert álláspontja szerint a felperesnek a Sz-i Városi Ügyészségnél előterjesztett, a II. rendű alperes eljárását sérelmező, feljelentésnek nevezett beadványa tartalma szerint nem büntetőeljárás megindítására irányult, ezért jogszerűen került sor a beadványnak a B. Ügyvédi Kamarához történő áttételére.

Az ítéletben kitért továbbá arra is, hogy a felperesnek a IV. rendű alperessel szemben előterjesztett igénye elévült, tekintettel arra, hogy a felperes a jogerős ítéletet 1997. március 10-én vette át jogi képviselője útján, így az elévülési idő 2002. március 10-én eltelt, következésképpen - miután a felperes a jelen pert 2009. március 19-én indította meg - az igény érvényesítésével a Ptk. 324. §-ának (1) bekezdésében foglalt határidő elteltére tekintettel elkészt.

Nem találta alaposnak a felperes hivatkozását arra, hogy az elévülést a felperes 2000. november 2-án a IV.rendű alperes neve 1.P.21.730/2000. számon benyújtott kártérítési keresete, illetve a 2004. december 1-jén 1.P.22.361/2004. szám alatt benyújtott, szintén kártérítés iránti keresete megszakította volna, tekintettel arra, hogy e kereseti kérelmeket az eljáró bíróságok idézés kibocsátása nélkül elutasították, ugyanakkor a bírói gyakorlat szerint az elévülésnek a Ptk. 327. §-a (1) bekezdésében foglaltak szerinti megszakítására csak a sikeresen érvényesített kereseti kérelem alkalmas.

Utalt továbbá arra, hogy a felperes által kezdeményezett számtalan perújítási eljárás nem nyugtatta az elévülést, tekintettel arra, hogy a legutolsó perújítási eljárás az E-i Munkaügyi Bíróság előtt folyt, amely bíróság a kérelmet 2004. május 3-án hivatalból elutasította. Amennyiben ezt az eljárást elévülést nyugtató körülménynek kell tekinteni, a felperesnek a Ptk. 326. §-ának (2) bekezdésében foglalt rendelkezésből következően is csak 2005. május 3-ig lett volna lehetősége az igényét a IV. rendű alperessel szemben érvényesíteni.

Az elsőfokú ítélet ellen előterjesztett fellebbezésében a felperes annak megváltoztatását és az alperesek kereset szerinti marasztalását kérte.

A fellebbezésben a felperes lényegében az elsőfokú eljárásban előterjesztett keresetében foglaltakat ismételte meg, így annak részletes ismertetését az ítéltábla nem tartotta indokoltnak.

A fellebbezés csupán annyiban tartalmaz a keresetnek képest újabb érveket, hogy ebben a felperes támadta az elsőfokú bíróságnak az eljárás során perbevont V., VI., VII. és IX. rendű alperesekkel szemben előterjesztett kereseti kérelem elkülönített tárgyalására vonatkozó rendelkezését is, hivatkozva arra, hogy az ezen alperesek elleni kereseti kérelem - tárgyánál fogva - összefügg a II. rendű alperes elleni kereseti kérelemmel, hiszen az ezen alperesekkel szemben támasztott igények jogalapja „felfűzhető egy egyenesre, amelynek kiinduló pontját a II. rendű alperesnek a pártfogó ügyvédi képviselő körében elkövetett károkozása jelenti, és ezt követte az V., VI., VII. és IX. rendű alperesek egymást követő tevékenysége”.

A jelen pernek nem volt tárgya, azonban a fellebbezésből és Pp. szabályaiból kikövetkeztethető az, hogy az elsőfokú bíróság az elkülönített, de valójában pert indító iratnak tekintett, az V., VI., VII. és IX. rendű alperesek elleni kereseti kérelemre vonatkozóan feltehetően azok áttételéről rendelkezett azzal az indokkal, hogy a kijelöléses illetékesség csupán azokkal az alperesekkel szemben alapozta meg a bírósági illetékességet, akiket a kijelölő határozatban a bíróság nevesített. A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróságnak ezt az álláspontját is támadta, hivatkozva arra, hogy véleménye szerint a kijelölés „perre” történik, tehát, ha a kijelöléses illetékesség alapján egy bíróság tárgyalni kezdi a pert, akkor a bíróság illetékessége további intézkedés nélkül kiterjed azokra a személyekre is, akiket a felperes a kijelölést követően von perbe.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben valamennyien az elsőfokú ítélet helyes indokai alapján történő helybenhagyását indítványozták.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a felperes által megindított perek sokaságára, e perekben a keresetnek az eljáró bíróságra való rendszerinti kiterjesztése miatt szükségessé vált számtalan kijelölési eljárásra tekintettel rendkívül szerteágazóvá vált ügyben a kereset elbírálásához szükséges tényállást, a jogilag releváns tényeket megfelelő mélységben felderítette, érdemi döntése helytálló, és az ítélet mindenben osztja az elsőfokú ítélet jogi indokolását is.

Kizárólag a fellebbezésben foglaltakra tekintettel tartja szükségesnek a következőkkel kiegészíteni az elsőfokú ítélet jogi indokolását:

A felperes, noha ezt keresetében így nem jelölte meg, a valamennyi alperessel elleni igényét az őt, illetve családját ért személyi jogsérelemre alapította, hiszen az őt ért kárt minden esetben életkörülményei elnehezédésében, életminősége megváltozásában, illetve jogfosztottságban (eljárási jogok gyakorlásától, igazságszolgáltatáshoz való jog gyakorlásától való megfosztásban) jelölte meg. Ebből következően a keresetben érvényesített kártételek a kereset tartalmát tekintve valójában minden esetben nem vagyoni kár megtérítésére irányuló igénynek felelnek meg.

A kereset tehát valamennyi alperessel szemben a Ptk. 84. §-ának rendelkezésén alapul, eszerint pedig az, akit személyhez fűződő jogában megsértenek, többek között kártérítést

is követelhet a károkozótól, amely kártérítésre azonban a polgári jogi felelősség szabályait kell alkalmazni.

Nem tévedett tehát az elsőfokú bíróság, amikor az I., III., IV. és VIII. rendű alperesek esetében a Ptk. 349. §-ának rendelkezése szerint alkalmazandó 339. §-ában foglalt, a II. rendű alperes esetében pedig a Ptk. 339. §-ában szabályozott feltételek fennállását vizsgálta.

A Ptk. 339. §-ának (1) bekezdésében foglaltak alapján a polgári jogi kártérítési felelősségnek négy alapvető feltétele van: a jogellenesség, a felróhatóság, a kár, illetve az okozati összefüggés a kár és a felróható tevékenység (mulasztás) között. A kártérítés megfizetésére irányuló perben e feltételek közül a jogellenességet, a kárt és a károkozó magatartás valamint a kár közötti okozati összefüggést a felperesnek kell bizonyítania, ezzel szemben az alperesre hárul annak bizonyítása, hogy az adott helyzetben általában elvárható módon járt el, ezért magatartása vagy mulasztása nem volt felróható.

Az elsőfokú bíróság az I. rendű alperessel szemben előterjesztett kereset kapcsán helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy az I. rendű alperes kártérítési felelősségének megállapításához a jogellenesség hiányzik.

A töretlen ítélkezési gyakorlat szerint azokban az esetekben, amikor a fél a bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránti igényét a saját ügyében korábban hozott jogerős ítélet sérelmezett tartalmára alapítja, a kártérítési per bírósága nem állapíthatja meg a döntés jogellenességét. (BH 1993.32., illetve BDT 2009.1949. szám alatt közzétett eseti döntések)

E bírói gyakorlat a Pp. 229. §-ának (1) bekezdésében foglalt azon rendelkezésen alapul, mely szerint a jogerős ítélet anyagi jogereje azt jelenti, hogy a bíróságok a keresettel érvényesített jogot véglegesen elbírálták, így azt a felek többé vitássá nem tehetik. Ezen túlmenően a Magyar Köztársaság Alkotmányának szövegét tartalmazó 1949. évi XX. tv. 45. §-ából, valamint a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. tv. 2. §-ának (1) bekezdésében foglalt rendelkezésből következően a bíróságok a vitássá tett vagy megsértett jogról a törvényben szabályozott eljárás során véglegesen döntenek, így döntésük az eljárásban részt vett felek körén túl is, tehát mindenki másra nézve is kötelező.

Az e jogszabályi rendelkezéseken alapuló ítélkezési gyakorlatra figyelemmel tehát a jelen perben a felperes korábbi jogvitájában keletkezett. és a felperes által igazságtalannak tartott jogerős ítélet tartalma nem alapozhatta meg az I. rendű alperes kártérítési felelősségét.

Az eljárás során az iktató bélyegző rovatainak hiányos kitöltése miatti kisebb szabálysértéssel kapcsolatban pedig - amint arra az elsőfokú bíróság ítéletében helyesen utalt - a felperes érdeksérelmet nem igazolt. Megjegyzendő, hogy egyébként a keresetei mellékleteit a kereseteiben a felperes minden esetben részletesen felsorolta, így nem esett el attól a lehetőségtől, hogy számon tartsa ezeket az adatokat, ugyanakkor arra

vonatkozóan, hogy e hiányosságok az igénye érvényesítését mennyiben korlátozták, jogilag értékelhető ténybeli előadást nem tett.

A II. rendű alperessel szembeni keresetre vonatkozóan is helytálló az elsőfokú bíróság ítéleti rendelkezése.

Az elsőfokú ítéletben is felhívott, az ügyvédi hivatás etikai szabályait tartalmazó MÜK Szabályzat 3/3. pontja előírja, hogy az ügyvéd a rábízott ügyet a tényállást ismerve, jogilag felkészülten, és elsősorban ügyfele tényelőadásainak szem előtt tartásával lássa el.

A II. rendű alperes ennek megfelelően hívta fel a felperest a képviselőt ellátásához szükséges adatok közlésére, ám a felperes a II. rendű alperest a bírósághoz utasította, és elmulasztotta vele közölni azt is, hogy az ügyben a bíróság 2008. augusztus 27-re tárgyalást tűzött, jóllehet az erre szóló idézést a felperes a tértivevény tanúsága szerint már 2008. július 5-én átvette.

A felperes e tények alapján alaptalanul rója fel a II. rendű alperesnek azt, hogy a tárgyaláson nem vett részt, hiszen ennek közvetlen oka az volt, hogy a felperes sértette meg a II. rendű alperessel szemben fennálló, a megbízási szerződésből folyó, a Ptk. 474. §-ának (2) bekezdésében, illetve a 277. § (2) és (3) bekezdésében foglalt együttműködési és tájékoztatási kötelezettségét. Az ebből eredő kárt ezért a Ptk. 4. §-a (4) bekezdésének 2. mondatában foglalt azon rendelkezésre figyelemmel, mely szerint saját felróható magatartására előnyök szerzése végett senki sem hivatkozhat, nem háríthatja át a II. rendű alperesre.

Erre tekintettel a per eldöntése szempontjából irreleváns az, hogy a II. rendű alperes mikor írta alá a megbízási szerződés létrejöttét kifelé, harmadik személyek, így a bíróság felé is bizonyító meghatalmazást, erre vonatkozóan egyébként pontos időpont nem is állapítható meg, tekintve, hogy a meghatalmazást 2007. augusztus 25-én bizonyítottan kézhez vette, azonban azt csak augusztus 29-én nyújtotta be a bíróságnál. Abból azonban, hogy a meghatalmazás kézhezvételét követően azonnal felvette a kapcsolatot a felperessel, alappal lehet arra következtetni, hogy a megbízást elfogadta. Ennek azonban a kártérítési felelősség szempontjából a már kifejtettekre tekintettel jelentősége nincs.

A fellebbezésben előadottakkal kapcsolatban azonban szükségesnek tartja megjegyezni az ítélet tábláján, hogy a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. tv. 61. §-ának rendelkezéséből következően a jogi segítségnyújtó szolgálatnak a jogi segítséget elsősorban úgy kell biztosítani, hogy lehetőséget kell adnia az ügyfélnek arra, hogy a jogi segítőt meghatalmazza. Kirendelésre csak kivételesen, és akkor kerülhet sor, ha az ügy körülményeire tekintettel az valószínűsíthető, hogy a fél képviselője meghatalmazással nem biztosítható. Kirendelés hiányában tehát a perbeli esetben a képviselőt biztosító megbízás elfogadása kötelezte csak a II. rendű alperest a képviselőt körében szükséges feladatok ellátására.

Megállapítható továbbá, hogy a jogi segítségnyújtó szolgálat csak az elsőfokú eljárásra adott lehetőséget a jogi segítségnyújtására, így az elsőfokú ítélet meghozatalát követően

ugyancsak a felperes kötelezettsége lett volna a kapcsolatot a II. rendű alperessel felvenni, az eljárás eredménye felől tudakozódni, és tudomást szerezve arról, hogy a II. rendű alperes ismeret hiányában nem tudott részt venni a tárgyaláson, a II. rendű alperes a megfelelő utasításokkal ellátni. Ez egyaránt vonatkozik a tárgyalás elhalasztása miatti igazolási kérelem benyújtására, illetve a jogerős ítélet elleni felülvizsgálati kérelem előterjesztésére vonatkozó utasításra is, amihez egyébként újabb hatósági határozatra, és újabb meghatalmazásra is szükség lett volna. E körben sem állapítható meg tehát mulasztás a II. rendű alperes terhére.

A III. rendű alperes esetében az ügyviteli szabályok megsértésével kapcsolatban az ítéletábra már utalt arra, hogy e kisebb súlyú szabálysértés - különös tekintettel arra, hogy a felperes közvetlen ezzel okozati összefüggésben keletkezett kárt nem igazolt - a bíróság kártérítési felelősségét szintén nem alapozza meg.

A felperesnek arra való hivatkozása, hogy a bíróság a kijelölésre vonatkozó határozatot nem kézbesítette a felperesnek, ezért az eljáró bíróság illetékességét és hatáskörét nem tudta megállapítani, azon túl, hogy a felperes e mulasztással okozati összefüggésben keletkezett kárt sem igazolt, azért is alaptalan, minthogy a felperes által indított peres ügyekben éppen azért került sor sorozatosan kijelölési eljárásra, mert a felperes az aktuális perben eljáró bíróságot alperesként perbe vonta, így minden esetben tudomással bírt arról, hogy az ügyben a továbbiakban kijelölt bíróság fog eljárni.

Kétségtelen, hogy a Pp. 18. §-ának (1), illetve (2) bekezdésében, valamint a 45. §-ában foglaltak alapján abban az esetben, ha a kizárás kérdését igazgatási ügykörben nem intézik el, és az illetékes bíróság kizárás miatt nem járhat el, a 45. §. (2) bekezdésében meghatározott bíróságnak nem fellebbezhető határozatban kell döntenie az ügyben eljáró bíróság kijelölése felől. E határozatot a Pp. 219. §-a (1) bekezdésének d), valamint 254. §-ának (4) bekezdése alapján az elsőfokú bíróságnak közölni kell a felekkel. Önmagában azonban a közlés elmaradása kártérítési felelősséget nem alapoz meg.

A felperes alaptalanul sérelmezte továbbá a költségmentességi nyomtatvány benyújtására való felhívást tartalmazó végzés hangnemét, az ugyanis fenyegetést nem tartalmazott, ellenkezőleg, a III. rendű alperes a Pp. 95. §-ának (2) bekezdésében szabályozott kötelezettségének tett eleget akkor, amikor a felperest figyelmeztette a felhívásban foglaltak elmulasztása esetén beálló jogkövetkezményekre. Egyébként sem a Pp., sem a bírósági eljárásban alkalmazható költségmentesség szabályait tartalmazó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet nem tartalmaz arra vonatkozóan előírást, hogy a bíróságnak a költségmentesség engedélyezésének alapjául szolgáló nyomtatványt a fél részére meg kellene küldenie, elegendő a felet arról tájékoztatni, hogy a nyomtatvány a bíróságnál beszerezhető. A kérelem előterjesztése ugyanis a félnek áll érdekében.

A IV. rendű alperessel szemben előterjesztett kereset kapcsán az ítéletábra mindenekelőtt szükségesnek tartja megjegyezni, hogy az elsőfokú bíróságnak mindenekelőtt a IV. rendű alperes elévülési kifogásáról kellett volna döntenie, s minthogy azt alaposnak találta, a továbbiakban mellőznie kellett volna a IV. rendű alperessel szemben előterjesztett kereset érdemi elbírálását.

Az elévülés kérdésében azonban az ítélőtábla mindenben osztja az elsőfokú ítélet jogi indokolását is. Az elsőfokú ítéletben felhívott eseti döntésben kifejtetteket az ítélőtábla is iránymutatónak tartja.

Érdemben helyes és megalapozott a VIII. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetet elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezés is.

A büntető eljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 171. §-ának (1) bekezdésében foglaltak szerint feljelentést csak bűncselekmény miatt lehet tenni. A feljelentésnek tehát valamely bűncselekmény gyanújára kell utalni, ekként annak elengedhetetlen ismérve, hogy meghatározott vagy ismeretlen személy ellen a bűncselekmény gyanújára vonatkozóan konkrét adatot is tartalmazva kifejezetten igényelje, célozza a büntető eljárás megindítását.

A Magyar Köztársaság Ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvény 7. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján az ügyész csak a tudomására jutott bűncselekmény következetes üldözését köteles biztosítani, amiből következik, hogy nincs kötelezettsége arra vonatkozóan, hogy a Be. előbbieken felhívott rendelkezései szerint feljelentésnek nem tekinthető, és bűncselekményre nem is utaló beadványt érdemben elbírálja.

Minthogy a felperes beadványa a fenti kritériumoknak nyilvánvalóan nem felelt meg, téves az a fellebbezésben is megismételt érvelés, miszerint a bűncselekményre egyáltalán nem utaló, a büntető eljárást egyáltalán nem célzó felperesi beadványt az ügyészségnek érdemben kellett volna elbírálnia, illetve, hogy annak az Ügyvédi Kamarához történő áttételével a Sz-i Városi Ügyészség jogszabálysértést követett volna el.

A Sz-i Városi Ügyészség jogellenes magatartás hiányában ezért a VIII. rendű alperesnek sem állt fenn kártérítési felelőssége. Megjegyzendő egyébként, hogy a felperes ebben az esetben sem jelölte meg azt, hogy a büntető eljárás elmaradásával okozati összefüggésben kára keletkezett volna.

Az elsőfokú bíróság a 73/II. számú végzésével a Pp. 149. §-ának (1) bekezdésére hivatkozással különítette el az V., VI., VII. és IX. rendű alperesekkel szemben előterjesztett kereseti kérelmet, jóllehet a végzés végrehajtására adott utasításából arra lehet következtetni, hogy valójában e kereseti kérelmeket önálló pert indító beadványnak tekintette, és elrendelte azok kezdőiratként történő iktatását.

Az ítélőtábla álláspontja szerint helytállónak ez utóbbi döntés tekinthető, azt ugyanis az ítélőtábla már a peres iratoknál 37. sorszám alatt található Pkk.II.20.090/2010/2. számú végzésében kifejtette, hogy a Pp. 146. §-a nem engedi meg a kereset olyan irányú (személyi) kiterjesztését, melynek során a felperes további olyan személyeket von perbe, akinek magatartása semmilyen összefüggésben nincs a már perben álló alperesek magatartásával, akik tehát nem alkotnak velük pertársaságot. Az ilyen, a Pp. által nem szabályozott „tiltott kereset kiterjesztés” esetén a bíróságnak a beadványt önálló peres eljárás megindítására irányuló kezdő iratnak kell tekintenie és a továbbiakban ennek megfelelően kell a szükséges intézkedést megtennie.

Ugyanakkor az ítéltábla nem tartotta indokoltnak az elsőfokú bíróság határozatának hatályon kívül helyezését, tekintettel arra, hogy az egyfelől a II. rendű alperessel, másfelől pedig az V., VI., VII. és IX. rendű alperesekkel szemben előterjesztett kereseti kérelem ténybeli alapja nem azonos, nem is függ össze egymással, ezért alaptalan a fellebbezés azon érvelése, mely szerint az ezen alperesek ellen előterjesztett keresetet egy eljárásban kellett volna elbírálni.

A II. rendű alperes kártérítési felelősségének megállapítása ugyanis attól függött, hogy a II. rendű alperes követett-e el olyan mulasztást a pártfogó ügyvédi képviseletre szóló megbízásának teljesítése során, amellyel a felperest megfosztotta a közigazgatási perben a perbeli jogai gyakorlásától. A felperes ettől teljesen függetlenül róta az V., VI., VII. és IX. rendű alperesek terhére kártérítési felelősséget megalapozó jogellenes magatartásként azt, hogy a II. rendű alperes eljárását sérelmező beadványa kapcsán ezen alperesek az előzetes vizsgálat elrendelését megtagadták. A II. rendű alperes kártérítési felelősségének megállapíthatóságától tehát a további alpereseknek az ettől teljesen eltérő tényállásra alapított kártérítési felelőssége teljesen függetlenül vizsgálható. A II. rendű alperes és az V., VI., VII. és IX. rendű alperesek között nem áll fenn olyan a Pp. 51. §-ában szabályozott pertársaság, amelynek következtében az ellenük előterjesztett kártérítési igény egy eljárásban lenne csak elbírálható.

A kifejtettek indokokra tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes pervesztességére tekintettel a Pp. 87. §-ának (2) bekezdése alapján megállapította, hogy a felperest képviselő pártfogó ügyvéd díjának viselésére az állam köteles, annak összegéről a Jogi Segítségnyújtó Szolgálat fog dönteni.

A felperest személyes költségmentességére tekintettel pervesztessége ellenére sem lehetett az állam által előlegezett fellebbezési illeték megtérítésére kötelezni, ezért az az állam terhén marad.

Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

D e b r e c e n, 2011. november 3.

Süliné dr. Tózsér Erzsébet sk. a tanács elnöke, Dr. Veszprémy Zoltán sk. bíró,
Dr. Kocsis Ottília sk. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -

